

Zeiss Contax RTS

Topfinish til acceptabel pris

Udløserknappen er en elektrisk kontakt, der kun skal en millimeter ind. Spejlet og lukkeren er så godt dæmpet, at man på fri hånd kan skyde på ¼ sekund uden rystelser. Også når man bruger den lille motor, der kan skyde hele filmen af i 20 sekunder.

Test ved H. S. de Kue

Zeiss Contax RTS er en tysk konstruktion, men fremstilles hos Yashica i Japan. Normalobjektivet Planar 1,4/50 mm er en ægte Carl Zeiss, lavet i Yashica fabrikken på licens. De øvrige objektiver kommer fra Oberkochen i Vesttyskland.

Automatikken

Som de fleste automatiske 24x36 mm spejlreflekser, vælger man også på Contax selv sin blænde, hvorefter siliciumcellerne styrer lukkertiden mellem 1/2000 sek. og mindst 4 hele sekunder, efter de skiftende lysforhold. I vanskelige tilfælde, som modlys eller lyst motiv på mørk baggrund, kan man afvige fra automatikken ved hjælp af en knap med 4 x, 2 x, 1 x, ½ x og ¼ x den automatiske lukkertid. Undtagelsen er naturligvis 1/1000 og 1/2000 sek., som man ikke kan afkorte til 1/4000 eller 1/8000 sek.

Ved hver optagelse giver en eller to af de 16 lysdioder i søgeren et lille blink, for at vise, hvilken lukkertid automatikken kører på. Vil man gerne vide det i forvejen, skal man trykke på en kontakt (magen til udløserknappen) på forsiden af kamerahuset.

At man ikke viser lukkertiden uafbrudt, er gjort for at spare på batteriet. En grøn viser i søgeren peger på A (= automatik), så længe man lader automatikken råde. Har man drejet »afvigerknappen« væk fra »xl«, så kommer en advarsel til syne nederst i søgeren. Øverst i søgeren kan man aflæse, hvilken blænde man har

indstillet. Denne talrække skifter automatisk med de objektiver, der sættes i. F.eks. forsvinder tallet 1,4 når man sætter en 2,8 optik i kameraet. Og 22 forsvinder, hvis det andet objektiv kun går til blænde 16.

Manuel indstilling

Når man drejer lukkertidsknappen (der sidder under tilbagespolingshåndsvinget) væk fra A, kan man vælge 14 lukkertider fra 1/2000 sek. til 4 hele sek. og »B« (åben så længe man trykker).

Ved at trykke på kontakten på husets forside, kan man på lysdioderne i søgeren se, hvad lysmåleren synes, og så kan man med den grønne viser indstille den samme tid, eller bevidst afvige fra hvad lysmåleren mener.

Udløserkontakten

I indledningen har jeg allerede fortalt, at udløseren går så let, at man sagtens kan skyde på ¼ sek. uden stativ. Naturligvis med albuerne trykket ind mod brystkassen. Kollager ved andre fotogladere har kritiseret, at man let kan komme til at trykke af, når det ikke er meningen. Jeg mener, at det sagtens kan undgås, bare

man lægger pegefingerens forreste led fladt ned på hurtigoptrækket.

I stedet for en trådudløser leverer Contax elektriske ledninger på 1 m, 3 m eller 10 m længde, hvor der i den anden ende kan sættes en håndkontakt, eller en lille radiomodtager, eller en »timer« der kører hele tiden og som slutter strømmen hvert sekund eller med andre tids-mellemrum, som man selv kan vælge, helt op til 2 minutter.

Strømmen kan også sluttes af en fotocelle, der reagerer på en lille infrarød-lommelygte. Og endelig kan man slutte strømmen med hvilken som helst lille kontakt. Dette giver uanede muligheder for candidoptagelser med håndkontakt i jakkelommen, eller trickoptagelser af sammenstød på en modeljernbane osv. Her er frit spillerum for fantasien.

Den lille motor

Den lille flade motor (430 gram) skrues nemt i kamerahusets stativgevind og så er man skudklar. Motoren kan omstilles fra S = enkeltoptagelse til C = billedserier med en hastighed på 2 billeder pr. sekund.

Men i praksis stiller man nok altid omskifteren på C. Så længe man holder knappen indtrykket, kører den med 2 skud pr. sek. og hvis man kun trykker kortvarigt på knappen, kommer der kun et enkelt skud.

Objektiverne

Blandt objektiverne lægger man mærke til en 15 mm med lysstyrke 3,5 og en 135 mm med f/2. Spejltelerne 500 og 1000 mm har henholdsvis f/4,5 og 5,6. Foruden de mange Zeiss-objektiver, kan man på Contax RTS også bruge Yashicaobjektiver, der har den samme bajonet.

Kritik

Der savnes en spærrepal på lukkertidsringen. Som det er nu, kan indstillingen smutte væk fra A (= automatik) til en kort lukkertid, f.eks. 1/2000 sek. Ved dårlige lysforhold kan man ikke aflæse blændeskalaen i søgeren. Og i halvmørke er det svært at sætte et objektiv i huset, fordi man ikke kan få øje på den røde prik på objektivet og den lille røde streg på kamerahuset. Gummiojestykket skal skubbes op, når man skal åbne bagklappen.



Helhedsindtrykket

Som nævnt i testen er kameraet egnet til frihåndsoptagelser på 1/4 sek. i svagt lys. Ingen rystelser fra spejlet eller lukkeren. Mange muligheder for eksperimenter med den elektriske udløser. Både kamera og motor virker robust og pålidelig. Planar objektivet tegnede fantastisk godt ved fuld blændeåbning 1,4.

Tekniske data

Kameratype: 24 x 36 spejlrefleks med lukkerautomatik.

Fabrikationsland: Tyskland og Japan, se tekst.

Lukker: vandret løbende stoflukker 1/2000 sek. til mindst 4 sek. og B. Flashsynkronisering 1/60 sek.

Søger: Fast prisme, men matskiven kan udskiftes gennem objektivåbningen. Blændetal overst i søgeren. Den indstillede lukkertid (eller A = automatik) aflæses med en grøn viser på lukkertidsskalaen i højre side i søgeren. 16 lysdioder viser, hvilken lukkertid lysmåleren anbefaler (manuel indstilling) eller styrer (ved automatik).

Lysmåling: Siliciumceller, der måler over det meste af matskiven, dog mest følsom i midten. Ved filmhastighed 100 ASA og f/1,4 objektiv er måleområdet fra EV minus 1 til EV 19. Filmhastighedsområde 12 - 36 DIN (12 - 3200 ASA).

Objektiver: stor bajonetfatning med 45 mm frihjul. Elektrisk blændesimulator, så lysmåling og springblænde også virker ved brug af bælg. Frit valg mellem Zeiss og Yashica-objektiver. Normalobjektiv: Planar 1,4/50 mm.

Diverse: selvudløser, batteritest med kontrollampe, nedblændingsknop for at bedømme skarphedsdybden, spejlet kan låses op.

Tilbehør: motordrev med 2 skud pr. sek. (se foto), stort 10-meter motordrev med max. 5 billeder pr. sek., infrarød fjernudløser, radio-fjernudløser, elektrisk »timer« for serier med fast interval mellem 1 sek og 2 min. Bælg med elektrisk overføring af blændeindstilling, gummiojestykke med korrektionsglas for brillebærere, vinkellup, udskiftelige matskiver.

Vægt: kamerahus 730 gram, normalobjektiv 280 gram, lille motordrev 430 gram.

Pris: med f/1,4 objektiv kr. 5275,- Lille motordrev kr. 1250,-. Optik 28 mm/2,8 kr. 3460,-. Optik 135 mm/2,8 kr. 2000,-.

Lukkertest Contax RTS

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2
4sek.	excellent	excellent
2sek.	excellent	excellent
1sek.	excellent	excellent
1/2	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent
1/16	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent
1/128	excellent	excellent
1/256	excellent	0, + 4, + 8
1/500	excellent	+ 5, + 14, + 20
1/1000	+ 8, + 8, + 16	+ 20, + 34, + 42
1/2000	+ 21, + 14, + 25	+ 5, + 39, + 62

Lysmålerest

LV 9	ok	ok
LV 14	ok	ok

Diverse

Testholdet har ikke haft rådighed over egnet testudstyr til kontrol af den automatiske lukkerstyring, hvorfor den ikke er kontrolleret.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i et samarbejde mellem Foto & Smalfilm og et af landets største og mest anerkendte fotoværksteder, fa. S. E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

Blitzkontakt, springblændemekanisme og selvudløser fungerede perfekt på samtlige kameraer, ligesom der var en udmærket overensstemmelse mellem afstandsskala og skarphed i filmplan.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. OK i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

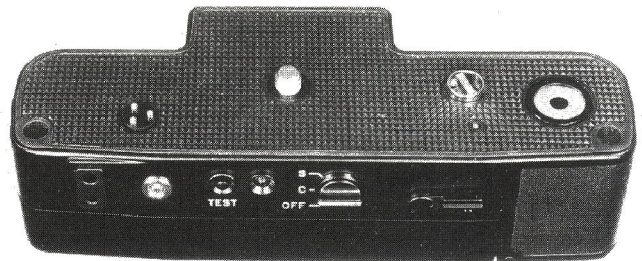
To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde. 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17, 8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes Foto & Smalfilm.



Contax-motoren er mægtig kompakt, og kan både køre enkelteksponering og 2 bill./sek. Pris ca. 1250 kr.



Takket være RTS'ere's elektriske udløser er forbindelsen mellem motor og kamera helt ukompliceret.



Fra højre ses filmfremtræk, microswitch-udløser, asaindstilling med automatik-korrektion, hot shoe, samt lukkertidsindstillingen, der alt for let kan skubbes fra automatik til faste tider.

